KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.3.2024 r.
COM(2024) 134 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie zmiany układu monetarnego z Księstwem Andory oraz układu monetarnego z Republiką San Marino

UZASADNIENIE

Unia Europejska podpisała układ monetarny z Księstwem Andory[1], a także układ monetarny z Republiką San Marino[2].

Na mocy tych układów monetarnych euro jest walutą oficjalną Księstwa Andory i Republiki San Marino. Zgodnie z układami monetarnymi oraz w celu zapewnienia sprawnego stosowania i ochrony euro oba kraje muszą transponować akty prawne UE dotyczące prawa walutowego. Biorąc pod uwagę fakt, że Księstwo Andory i Republika San Marino posiadają znaczący sektor bankowy ściśle powiązany z sektorem bankowym strefy euro, Księstwo Andory i Republika San Marino muszą również wdrażać unijne prawodawstwo w dziedzinie bankowości i finansów mające znaczenie dla ochrony euro. Dotyczy to w szczególności działalności odpowiednich instytucji finansowych i nadzoru nad nimi, zgodnie z warunkami określonymi w każdym układzie monetarnym. Oba państwa muszą ponadto wdrożyć wszystkie akty prawne UE dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Akty prawne UE, które muszą zostać wdrożone w ramach układów monetarnych, wymieniono w załącznikach do tych układów.

Negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu z Księstwem Andory i Republiką San Marino zakończono w grudniu 2023 r. Zgodnie z układem o stowarzyszeniu oba państwa mają wdrożyć i stosować w pełni i skutecznie wszystkie mające zastosowanie przepisy UE dotyczące bankowości, ubezpieczeń, zarządzania aktywami i rynków papierów wartościowych. Układ o stowarzyszeniu zapewni również pełne wdrożenie i stosowanie wszystkich aktów prawnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Akty prawne UE dotyczące usług bankowych i finansowych, które są istotne dla euro i które Księstwo Andory i Republika San Marino muszą wdrożyć na mocy układów monetarnych, stanowią jedynie podgrupę unijnych aktów prawnych dotyczących usług finansowych, które państwa te będą musiały transponować do swoich przepisów w następstwie układu o stowarzyszeniu. Zbiór aktów prawnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu jest identyczny w układach monetarnych i w układzie o stowarzyszeniu.

Akty prawne UE, które muszą zostać wdrożone na podstawie tych różnych układów, częściowo się pokrywają. Oznacza to, że w przypadku braku działania pokrywające się akty musiałyby zostać wymienione w załącznikach do obu układów. W związku z tym należy znaleźć rozwiązanie w celu wyjaśnienia zobowiązań i uniknięcia powielania działań, przy jednoczesnym zagwarantowaniu pewności prawa i szybkiego stosowania układów.

Włączenie układów monetarnych do układu o stowarzyszeniu nie jest możliwe, ponieważ mają one różne cele i podstawy prawne. Podstawę prawną układów monetarnych stanowi art. 219 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zgodnie z powyższym Rada – reprezentująca tylko te państwa członkowskie, które przyjęły euro jako swoją walutę krajową – stanowi zgodnie z domyślną zasadą większości kwalifikowanej na zalecenie Komisji i po konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym. Podstawą prawną układu o stowarzyszeniu jest art. 218 TFUE, zgodnie z którym po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego Rada – reprezentująca wszystkie państwa

[1] Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 1.
[2] Dz.U. C 121 z 26.4.2012, s. 5.

członkowskie – przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy.

Realnym i prostym rozwiązaniem jest zmiana układów monetarnych. W drodze proponowanej zmiany akty ustawodawcze dotyczące prawa walutowego (takie jak akty dotyczące banknotów i monet, fałszowania i oszustw, sprawozdań statystycznych dla Europejskiego Banku Centralnego oraz aktów na mocy art. 133 TFUE) nadal byłyby wymienione w załącznikach do układów monetarnych. Do układów monetarnych dodano by jednak klauzulę przewidującą włączenie do układu o stowarzyszeniu wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących bankowości i finansów, które są istotne dla euro, gdy te akty prawne UE zaczną obowiązywać na mocy układu o stowarzyszeniu. Do czasu wejścia w życie części protokołu do układu o stowarzyszeniu w sprawie usług finansowych w odniesieniu do państwa stowarzyszonego i do czasu, gdy akty prawne UE dotyczące tych części będą miały zastosowanie do tego państwa stowarzyszonego, odpowiedni dorobek prawny UE będzie nadal włączany do załącznika do układów monetarnych tego państwa stowarzyszonego i będzie przedmiotem tego załącznika. Procedura ta byłaby stosowana w odniesieniu do każdej części, w przypadku gdyby ich wejście w życie następowało stopniowo.

Akty dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz bankowości i finansów wymienione w układzie o stowarzyszeniu, ale istotne dla euro, byłyby wyraźnie oznaczone jako takie, tak aby oceniając ich wdrożenie, można było to zrobić jednocześnie do celów układów monetarnych. Zapewni to uproszczenie porządków obrad i pozwoli uniknąć powielania działań podejmowanych na posiedzeniach Wspólnego Komitetu w związku z układem o stowarzyszeniu i układami monetarnymi. Służby Komisji zamierzają zaprosić swoich partnerów z Europejskiego Banku Centralnego do dołączenia do delegacji Komisji Europejskiej do Podkomitetu ds. Usług Finansowych ustanowionego na mocy układu o stowarzyszeniu, kiedy podkomitet ten będzie omawiać wdrażanie aktów w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bankowości i finansów istotnych dla euro.

Aby zapewnić pewność prawa, do układów monetarnych dodano by inną klauzulę gwarantującą niezależność układu o stowarzyszeniu i układów monetarnych. Przewidziano by w niej również przeniesienie do układów monetarnych aktów dotyczących bankowości i finansów istotnych dla euro oraz dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w przypadku częściowego lub całkowitego zawieszenia lub rozwiązania układu o stowarzyszeniu.

Zalecenie

DECYZJA RADY

w sprawie zmiany układu monetarnego z Księstwem Andory oraz układu monetarnego z Republiką San Marino

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 219 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej[1],

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego[2],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Z chwilą wprowadzenia euro kwestie monetarne i kursowe leżą w wyłącznej kompetencji Unii.

(2) Unia podpisała układ monetarny z Księstwem Andory[3], a także układ monetarny z Republiką San Marino[4].

(3) W następstwie zakończenia negocjacji w grudniu 2023 r. należy się spodziewać, że Unia podpisze układ o stowarzyszeniu z Księstwem Andory i Republiką San Marino. Na mocy układu o stowarzyszeniu i dołączonego do niego protokołu w sprawie usług finansowych Andora i San Marino będą stopniowo przystępować do jednolitego rynku usług finansowych, co oznacza, że Andora i San Marino powinny transponować cały dorobek prawny Unii oraz nowe przepisy w sprawie zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz w sprawie usług finansowych.

(4) Zarówno układy monetarne, jak i układ o stowarzyszeniu przewidują wdrożenie przez Andorę i San Marino aktów prawnych Unii. Te akty prawne wymieniono w załącznikach do odpowiednich układów.

(5) Akty prawne UE dotyczące zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, które muszą zostać wdrożone na podstawie obu rodzajów układów, są identyczne. Natomiast akty dotyczące usług finansowych pokrywają się jedynie częściowo. Akty mające zastosowanie na mocy układów monetarnych dotyczą głównie prawa bankowego i finansowego związanego z nadzorem nad instytucjami finansowymi, które są istotne dla euro, podczas gdy wszystkie akty prawne UE dotyczące usług finansowych wchodzą w zakres stosowania układu o stowarzyszeniu.

---

1 Dz.U. C [...].
2 Dz.U. C [...].
3 Układ monetarny między Unią Europejską a Księstwem Andory (Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 1).
4 Układ monetarny między Unią Europejską a Republiką San Marino (Dz.U. C 121 z 26.4.2012, s. 5).

(6) Układy monetarne i układ o stowarzyszeniu są od siebie niezależne oraz mają różne cele i podstawy prawne. Podstawę prawną układów monetarnych stanowi art. 219 ust. 3 TFUE, zgodnie z którym Rada – reprezentująca tylko te państwa członkowskie, które przyjęły euro jako swoją walutę krajową – stanowi zgodnie z domyślną zasadą większości kwalifikowanej na zalecenie Komisji i po konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym. Podstawą prawną układu o stowarzyszeniu jest art. 218 TFUE, zgodnie z którym po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego Rada – reprezentująca wszystkie państwa członkowskie – przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy. W związku z tym układy są od siebie niezależne, a układy monetarne nie mogą zostać włączone do układu o stowarzyszeniu.

(7) Należy znaleźć mechanizm mający na celu rozwiązanie problemu częściowego pokrywania się identycznych obowiązków w ramach tych dwóch układów i zapewnienie płynnej interakcji między nimi. Realnym i prostym rozwiązaniem jest zmiana układów monetarnych.

(8) Do układów monetarnych należy dodać klauzulę przewidującą włączenie do układu o stowarzyszeniu wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących bankowości i finansów, które są istotne dla euro, gdy te akty prawne UE zaczną obowiązywać na mocy układu o stowarzyszeniu. Ocena wdrożenia wszystkich tych aktów, zarówno przeszłych, jak i przyszłych, powinna być przeprowadzana w ramach układu o stowarzyszeniu i może mieć znaczenie dla stosowania układów monetarnych.

(9) Akty prawne UE o charakterze prawa walutowego powinny nadal podlegać wyłącznie układom monetarnym.

(10) W układach monetarnych należy dodać klauzulę gwarantującą ich niezależność.

(11) Akty prawne UE dotyczące bankowości i finansów istotne dla euro oraz dotyczące zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, które stały się częścią układu o stowarzyszeniu, powinny zostać automatycznie włączone do układów monetarnych, jeżeli układ o stowarzyszeniu zostanie częściowo lub całkowicie zawieszony lub jeżeli zostanie wypowiedziany.

(12) Rada ma określić ustalenia dotyczące zmian w układach dotyczących kwestii reżimu pieniężnego lub kursowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Podczas negocjacji w sprawie zmiany układu monetarnego z Księstwem Andory i zmiany układu monetarnego z Republiką San Marino Komisja dąży do wprowadzenia następujących zmian w układach monetarnych:

a) dodanie do układów monetarnych klauzuli, na mocy której wszystkie nowe akty prawne należące do podgrupy aktów prawnych UE dotyczących prawa bankowego i finansowego istotnych dla euro oraz wszystkie nowe akty prawne UE dotyczące zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu staną się częścią

odpowiedniego załącznika do układu o stowarzyszeniu dopiero po rozpoczęciu stosowania tych aktów prawnych UE na mocy układu o stowarzyszeniu;

b) dodanie do układów monetarnych klauzuli zapewniającej, aby ocena wdrażania wszystkich aktów prawnych UE dotyczących prawa bankowego i finansowego istotnych dla euro oraz wszystkich aktów prawnych UE dotyczących zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zarówno przeszłych jak i przyszłych, powinna być przeprowadzana w ramach układu o stowarzyszeniu i może mieć znaczenie dla stosowania układów monetarnych. Klauzula ta powinna również wyraźnie stwierdzać, że akty prawne UE dotyczące prawa bankowego i finansowego istotne dla euro powinny być wyraźnie oznaczone jako takie, tak aby oceniając ich wdrożenie, można było to zrobić jednocześnie do celów układu monetarnego, podobnie jak w przypadku wszystkich aktów prawnych UE dotyczących zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;

c) dodanie do układu monetarnego klauzuli, na mocy której akty prawne UE dotyczące prawa bankowego i finansowego niezbędne do funkcjonowania euro oraz wszystkie akty prawne UE dotyczące zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, które są wymienione w układzie o stowarzyszeniu, ale mają znaczenie dla sprawnego stosowania i ochrony euro, są wyraźnie oznaczone, tak aby ocena wdrożenia tych aktów w Księstwie Andory i w Republice San Marino na mocy układu o stowarzyszeniu mogła być przeprowadzana jednocześnie do celów układów monetarnych;

d) dodanie do układów monetarnych klauzuli, na mocy której podgrupa wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących prawa bankowego i finansowego istotnych dla euro oraz wszystkich nowych aktów prawnych UE dotyczących zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, które stały się częścią układu o stowarzyszeniu, jest automatycznie włączana do załączników do układów monetarnych, jeżeli układ o stowarzyszeniu został częściowo lub całkowicie zawieszony lub jeżeli zostanie wypowiedziany;

e) dodanie do układów monetarnych klauzuli zapewniającej, aby akty prawne UE dotyczące prawa walutowego były nadal regulowane wyłącznie układami monetarnymi.

Komisja poinformuje Księstwo Andory i Republikę San Marino o potrzebie zmiany układów monetarnych oraz o gotowości Unii do wprowadzenia tych zmian.

Artykuł 2

Komisja jest uprawniona do negocjowania, zawarcia i podpisania zmiany układu monetarnego z Księstwem Andory w czterech językach: katalońskim, francuskim, angielskim i hiszpańskim. Tekst w każdym z tych języków uważa się za jednakowo autentyczny.

Komisja jest uprawniona do negocjowania, zawarcia i podpisania zmiany układu monetarnego z Republiką San Marino w języku angielskim.

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący